

Балық аулау қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 2015 жылғы 27 ақпандағы № 18-04/148 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 1 сәуірде № 10606 тіркелді.

"Жануарлар дүниесін қорғау, өсімін молайту және пайдалану туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 9-1-бабының 25) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 18.08.2025 № 249 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Қоса беріліп отырған Балық аулау қағидалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның мерзімді баспа басылымдарында және "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялануға жіберілуін;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің интернет-ресурсында жариялануын қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министрдің міндетін атқарушы

С. Омаров

Қазақстан Республикасы
Ауыл шаруашылығы министрінің
міндетін атқарушының
2015 жылғы 27 ақпандағы
№ 18-04/148 бұйрығымен
бекітілген

Балық аулау қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

Ескерту. 1-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 26.11.2019 № 86 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Осы Балық аулау қағидалары "Жануарлар дүниесін қорғау, өсімін молайту және пайдалану туралы" Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 9-1-бабының 25

) тармақшасына сәйкес әзірленді және жеке және заңды тұлғалардың балық шаруашылығы су айдындарында және (немесе) учаскелерінде кәсіпшілік және әуесқойлық (спорттық) балық аулауды, ғылыми-зерттеу үшін аулауды, бақылау үшін аулауды, мелиорациялық аулауды, сондай-ақ өсімді молайту мақсатында аулауды ұйымдастыруы мен жүргізуі тәртібін айқындайды.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 18.08.2025 № 249 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Осы Қағидалардың 8-тармағының, 9-тармағының 1), 3), 6), 9), 10), 11) және 12) тармақшаларының, 10-тармағының 2), 3), 4), 6), 12), 18) және 19) тармақшаларының, 3-тарауының күші "Аквашаруашылық туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес көл-тауар шаруашылық қызметін жүргізуге арналған балық шаруашылығы су айдындарына және (немесе) учаскелеріне қолданылмайды.

Ескерту. 2-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

3. Заңды тұлға мәртебесі бар ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың құрамына кіретін су айдындарында балық аулау "Ерекше қорғалатын табиғи аумақтар туралы" Қазақстан Республикасының Заңымен реттеледі.

Ескерту. 3-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4. Осы Балық аулау қағидаларында мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) аншлаг –өсімді молайту учаскелері мен тыныштық аймақтарының, балық шаруашылығы су айдындарының және (немесе) учаскелерінің атауы мен шекараларын, сондай-ақ аңшылыққа және балық аулауға тыйым салынған мерзімдер мен орындарды көрсететін маңдайша жазу;

2) алып тасталды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

3) алып тасталды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4) балық аулау – балық ресурстарын және басқа да су жануарларын аулау;

5) балық аулаушы – Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен әуесқойлық (спорттық) балық аулау құқығын алған жеке тұлға;

5-1) балық ресурстарын және басқа да су жануарларын пайдалануға рұқсат (бұдан әрі – рұқсат) – жеке және заңды тұлғаларға балық ресурстарын және басқа да су жануарларын пайдалануға, сондай-ақ ауланған балықтар мен басқа да су жануарларын,

олардың бөліктері мен дериваттарын, оның ішінде балық аулау олжаларын әкетуге және өткізуге құқық беретін, белгіленген нысандағы құжат;

6) балықтардың көбею кезеңі – белгілі бір балық түрінің уылдырық шашатын уақыт кезеңі;

7) балықтың кәсіпшілік мөлшері – тұмсығының ұшынан құйрық қанатының орталық жарықшағы негізіне дейін өлшенетін (аузы жабық кезде) аулауға жол берілетін балық өлшемі;

8) балықтардың қырылуы – балық ресурстарының және басқа да су жануарларының су айдынының және (немесе) учаскесінің гидрохимиялық және өзге де режимінің бұзылуынан туындаған жаппай қырылуы;

9) балықтың қырылу қаупі бар су айдыны және (немесе) учаскесі – балық шаруашылығының балық әлсін-әлсін қырылуға ұшырайтын су айдыны және (немесе) учаскесі;

10) алып тасталды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

11) балық ресурстары және басқа да су жануарлары – сулы ортада мекендейтін барлық жануардың жалпы жиынтығы, оның ішінде өсімдіктерді қоспағанда, су биологиялық ресурстары;

12) балық шаруашылығы – балық ресурстарын және басқа да су жануарларын қорғаумен, өсімін молайтумен, балық аулаумен, сондай-ақ қайта өңдеумен және өткізумен байланысты шаруашылық қызмет түрі;

12-1) балық шаруашылығы саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) – балық ресурстарын және басқа да су жануарларын қорғау, өсімін молайту және пайдалану саласында басшылықты, сондай-ақ өз өкілеттіктері шегінде салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

13) балық шаруашылығы субъектісі – қызметінің негізгі бағыты балық шаруашылығын жүргізу болып табылатын жеке және заңды тұлға;

14) балық шаруашылығы су айдындарының және (немесе) учаскелерінің резервтік қоры – жануарлар дүниесін пайдаланушыларға бекітіліп берілмеген балық шаруашылығы су айдындары және (немесе) учаскелері;

15) алып тасталды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

16) алып тасталды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

17) жануарлар дүниесін пайдаланушылар – Заңға сәйкес жануарлар дүниесін пайдалану құқығы берілген жеке және заңды тұлғалар;

18) ихтиологиялық байқаулар – балық шаруашылығы су айдыны ихтиофаунасының жай-күйі туралы деректерді жинау және зерделеу;

19) кездейсоқ ауланым – рұқсаттарда көрсетілмеген балықтар мен басқа да су жануарлары түрлерінің дара нұсқалары және (немесе) белгіленген кәсіпшілік мөлшерден кішірек балық түсетін ауланымның бір бөлігі;

20) алып тасталды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

21) қыстау шұңқыры – қысқы кезеңде балықтардың су айдыны түбінің шұңқырларында жаппай жинақталатын орны;

22) рекреациялық балық аулау аймағы – Заңның 10-бабы 2-тармағының 5-8) тармақшасына сәйкес әуесқойлық (спорттық) балық аулауды жүзеге асыру үшін жергілікті атқарушы орган белгіленген тәртіппен айқындайтын балық шаруашылығы су айдынының және (немесе) учаскесінің және оған іргелес жағалау белдеуінің учаскесі ;

23) алып тасталды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 18.08.2025 № 249 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

24) уылдырық шашу – балықтардың жетілген уылдырықты шашу процесі және оның кейіннен ұрықтануы;

25) алып тасталды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

26) алып тасталды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Ескерту. 4-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 07.02.2023 № 35 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен кейін қолданысқа енгізіледі); өзгерістер енгізілді - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 18.08.2025 № 249 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

2-тарау. Балық аулауды жүзеге асыру тәртібі

Ескерту. 2-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 26.11.2019 № 86 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

5. Балық ресурстарын және басқа су жануарларын жалпы пайдалану тегін. Арнайы пайдалану Қазақстан Республикасы Салық кодексінің 629-бабына сәйкес ақылы негізде жүзеге асырылады.

Ескерту. 5-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (01.01.2026 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

6. Балық аулау мынадай түрлерге бөлінеді:

- 1) кәсіпшілік балық аулау;
- 2) әуесқойлық (спорттық) балық аулау;
- 3) ғылыми-зерттеу үшін аулау;
- 4) бақылау үшін аулау;
- 5) мелиорациялық аулау;
- 6) өсімін молайту мақсатында аулау;

7) алып тасталды – ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 15.08.2017 № 338 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Ескерту. 6-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 15.08.2017 № 338 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7. Балық аулау қолдануға рұқсат етілген кәсіпшілік және кәсіпшілік емес балық аулау құралдарының түрлері мен тәсілдерінің тізбесіне (бұдан әрі - тізбе) кіргізілген балық аулау құралдарымен, тәсілдермен және әдістермен (нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізімінде № 10266 тіркелген) "Қолдануға рұқсат етілген кәсіпшілік және кәсіпшілік емес балық аулау құралдарының түрлері мен тәсілдерінің тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2015 жылғы 16 қаңтардағы № 18-04/17 бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады.

8. Балық ресурстары және басқа да су жануарларының кәсіпшілік мөлшері осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес белгіленеді. Кәсіпшілік мөлшер деп көзінің ортасынан құйрық тілімшесінің соңына дейін өлшенетін аулауға жол берілетін шаяндардың өлшемі.

Рұқсаттарда көрсетілмеген балық түрлері мен басқа да су жануарларының және (немесе) белгіленген кәсіпшілік мөлшерден кем балықтардың кездейсоқ ауланымы ұяшықталатын аулау құралдарында ауланған балықтың сегіз пайызынан және сүзгіш аулау құралдарында ауланғанның бес пайызынан аспайтын көлемде жүзеге асырылады.

Кездейсоқ ауланым рұқсат етілген көлемнен асып кеткен жағдайда, барлық ауланым зақымдануды барынша азайта отырып, "Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің кейбір мәселелері" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2005 жылғы 6 сәуірдегі № 310 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі туралы ереженің 15-тармағының 508-89) тармақшасына сәйкес нысан бойынша балық ресурстарын және басқа да су жануарларын аулауды

есепке алу журналына (кәсіпшілік журналына) (бұдан әрі – кәсіпшілік журнал) тиісті жазба енгізіле отырып, табиғи мекендеу ортасына жіберіледі.

Бекіре тұқымдас балық түрлерін қолдан өсіру мақсаттары үшін өсімін молайту кешенінің мемлекеттік тапсырысты орындайтын мемлекеттік кәсіпорындары кездейсоқ ауланым ретінде алынған балықтарды балықтардың уылдырық шашуын гормондық демеу препараттарын өндіру, сондай-ақ оларды күтіп-бағуға азық үшін пайдалана алады.

Бекіре тұқымдас балық түрлері кездейсоқ ауланған жағдайларда, сондай-ақ бекіре тұқымдас балық түрлері бар иесіз балық аулау құралдары табылған кезде тіршілік етуге қабілетті дарақтар табиғи мекендеу ортасына жіберілуі немесе мемлекеттік тапсырыс шеңберінде бекіре тұқымдас балық түрлерінің құртшабақтарын өсіруді жүзеге асыратын мемлекеттік кәсіпорындарға берілуі тиіс, ал тіршілік етуге қабілетсіз (шалажансар) дарақтар табиғи мекендеу ортасына жіберілуі тиіс.

Бекіре тұқымдас балық түрлерінің тіршілік етуге қабілетсіз (шалажансар) дарақтарының кездейсоқ аулану фактілері кәсіпшілік журналында немесе рұқсатта немесе жолдамада тіркеледі.

Бағалы, сирек кездесетін және құрып кету қаупі төнген балық түрлері мен басқа да су жануарларының тіршілік етуге қабілетсіз (шалажансар) дарақтарының кездейсоқ аулану фактілері кәсіпшілік журналында немесе рұқсатта немесе жолдамада тіркеледі және мемлекеттік инспектордың жою туралы тиісті акті (еркін нысанда) жасауы арқылы жойылуға жатады.

Шаяндарды аулау кәсіпшілік емес мөлшерлердегі шаяндарды алмай жүзеге асырылады. Кәсіпшілік емес мөлшердегі шаяндар балық аулау құралдарына түскен жағдайда табиғи мекендеу ортасына жіберілуі тиіс.

Ескерту. 8-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

9. Заңның 39-бабының 5-тармағына сәйкес мына жағдайларда:

1) су шаруашылығы және гидротехникалық құрылысжайлардың, шлюздер мен көпірлердің жанында, көлдерді өзара және негізгі өзенмен жалғастыратын тармақтарда, мелиорациялық жүйелердің жеткізу арналары мен бұрмаларда, өзендер мен арналардың сағаларысу айдынының құятын тұсынан екі жағындағы 500 метр қашықтықта және су айдынының 500 метрден ішкі қашықтықта, сондай-ақ өзен немесе арнаның ағысымен жоғары қарай 1500 метр қашықтықтағы аралығында;

2) осы Балық аулау қағидаларында қолданылуы көзделмеген аулау құралдарымен;

3) қыс мезгілінде балықтар қыстайтын шұңқырларда, уылдырық шашу кезінде уылдырық шашатын жерлерде және өзге де учаскелерде тиісті ғылыми ұйымдар берген биологиялық негіздеме негізінде уәкілетті орган белгілейтін мерзімдерде және орындарда;

4) "Ішкі су көлігі туралы" Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген тәртіппен тіркелмеген және тіркеу нөмірлерімен белгіленбеген қалқымалы құралдармен;

5) балық ресурстарын және басқа да су жануарларын пайдалануға арналған рұқсатқа сәйкес балық аулау құралдарының ұйымдық атауы мен параметрлерін көрсете отырып, биркасы жоқ кәсіпшілік балық аулау құралдарымен;

6) бекіре тұқымдас балықтарды теңізде және өзендерде аулауға арналған жиналмалы аулау құралдарымен;

7) алкогольден немесе есірткіден масаң күйде немесе өзге де типтегі уланған күйде;

8) осы Балық аулау қағидаларымен, шектеулермен және тыйымдармен жол берілмейтін тәсілдермен;

9) аулау құралдарымен өзеннің немесе өзен тармағы енінің үштен екісінен астамын қамтып;

10) құрмалы аулау құралдарын шахматтық тәртіппен, вентерлер мен секреттерді өзендер мен бастаулардың, құятын каналдардың сағасынан бес жүз метр радиуста орнатып;

11) кәсіпшілік балық аулауды жүзеге асыру кезінде су шаруашылығы және гидротехникалық құрылысжайлардың, шлюздер мен көпірлерден бес жүз метрден жақын қашықтықта;

12) тиісті ғылыми ұйымдар берген биологиялық негіздеме негізінде уәкілетті орган белгілейтін орындарда және мерзімдерде балық ресурстары және басқа да су жануарлары көбейетін кезеңде олардың шоғырланатын орындарда және көші-қон жолдарында;

13) жарылғыш құрылғыларды, улы химикаттарды және басқа да химиялық препараттарды, сондай-ақ атыс қаруын қолданып;

14) уәкілетті органның рұқсатынсыз балық аулауға рұқсат етілген кәсіпшілік және кәсіпшілік емес құралдар түрлерінің және балық аулау тәсілдерінің тізбесіне енгізілмеген балық аулау құралдарының түрлері мен тәсілдерін қолдана отырып балық аулауға жол берілмейді.

Ескерту. 9-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 18.08.2025 № 249 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

9-1. Аулау құралына жапсырманың нысаны осы Қағидаларға 2-қосымшада көрсетілген.

Ескерту. 2-тарау 9-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Премьер-Министрінің орынбасары – ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің 06.10.2016 № 421 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

10. Заңның 14-бабының 3-тармағы мен 39-бабының 4-тармағына сәйкес балық шаруашылығы су айдындарында және (немесе) учаскелерінде жануарлар дүниесі объектілерін сақтау мақсатында:

1) өсімдіктерді жоюға және балық ресурстары және басқа да су жануарлары мекендейтін ортаның жағдайларын нашарлататын өзге де іс-әрекеттерге;

2) балықтардың көбеюі кезеңінде олар уылдырық шашатын белгіленген орындарда катерлердің, моторлы қайықтардың және басқа да жүзу құралдарының қозғалтқыштарын іске қосып жүзуге;

3) ұшақтардың, тікұшақтардың және өзге де ұшу аппараттарының итбалықтар жаппай мекендейтін аумақтардың үстінен бір километрден төмен биіктікте ұшып өтуіне;

4) балық ресурстары және басқа да су жануарларының мекендеу ортасын, сілтеме белгілерді, балық шаруашылығын жүргізуге арналған құрылысжайларды жоюға;

5) балықтардың және басқа да су жануарларының сирек кездесетін және жойылып кету қаупі төнген түрлерін, олардың бөліктерін немесе дериваттарын Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімінсіз алып қоюға;

6) балық ресурстарын және басқа да су жануарларын белгіленген лимиттен артық және рұқсатта немесе жолдамаларда көрсетілген мерзімдерден тыс, сондай-ақ тыныштық аймақтарында және өсімін молайту учаскелерінде олжалауға;

7) балық ресурстарын және басқа да су жануарларын осы Қағидаларда көзделмеген оларды олжалау құралдарының, әдістерінің және тәсілдерінің түрлерін қолдана отырып олжалауға;

8) жарылғыш құрылғыларды, улы химикаттарды және басқа да химиялық препараттарды қолдана отырып (дала кеміргіштерін жою кезінде, сондай-ақ жануарлардың құтыру індеті мен басқа да аурулары жағдайларында улы химикаттарды қолдануды қоспағанда) жануарлар дүниесі объектілерін аулауға;

9) уәкілетті органның рұқсатынсыз балық ресурстарын және басқа да су жануарларын интродукциялауды, реинтродукциялауды және будандастыруды жүргізуге;

10) балық қыстайтын шұңқырлардың, уылдырық шашатын жерлердің, балық шаруашылығы учаскелерінің және балық аулауға тыйым салынған жерлердің шекараларын белгілейтін бағандарды, жүзбелі таным белгілерін және аншлаптарды жоюға немесе бүлдіруге;

11) балықтарды қорғау құрылғыларынсыз, сондай-ақ "Су тарту құрылыстарының балық қорғау құрылғыларына қойылатын талаптарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2019 жылғы 31 мамырдағы № 221 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 18783 болып тіркелген) белгіленген талаптарға сәйкес келмейтін су жинау және ағызу құрылыстарын пайдалануға;

12) елді мекендердің, балық қабылдау пункттерінің жанына бакендер орнату үшін аялдауды және аса қажет жағдайды қоспағанда, балық аулауға тыйым салынған жерлерде су көлігінің тоқтауына;

13) әр түрлі аулау құралдарының түрін бір балық шаруашылығы су айдындарынан және (немесе) учаскелерінен басқаларына арнайы өңдеусіз алып баруға;

14) алып тасталды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

15) су айдындарында немесе оған тікелей жақын жерде қолдану осы Қағидаларда көзделмеген балық аулау құралдарымен болуға;

16) Осы Қағидалардың 8-тармағының төртінші бөлігінде көрсетілген жағдайларды қоспағанда, балықтарды нокталарында сақтауға, жүзу құралдарынан және балық аулау құралдарынан шыққан өлі және ауру балықты суға және жағалау белдеуіне лақтырып тастауға;

17) осы Қағидаларда белгіленген кәсіпшілік өлшемнен кем мөлшерде балық аулауға, қабылдауға, сатып алуға-сатуға, тасымалдауға және сақтауға;

18) жеке және заңды тұлғаларға балықтың түрін көрсетпей тапсыруды және қабылдауды жүзеге асыруға;

19) екі және одан да көп аумен (құлыптаудағы) сүзуді бір мезгілде жүргізуге, сондай-ақ алдыңғы ауды жағалауға толық лақтырғанға дейін ауды сүзуді бастауға;

20) уәкілетті орган ведомствосы аумақтық бөлімшесінің (бұдан әрі –аумақтық бөлімше) келісімінсіз балық шаруашылығы су айдындарында және (немесе) учаскелерінде, сондай-ақ балық аулауға тыйым салынған орындарда балық аулау үшін тыйым салынған кезеңге қозғалтқыштары қосылған су көлігінің барлық түрлерінің қозғалысы;

21) санитариялық қорғау аймақтары мен акваториялар шегінде жеке және заңды тұлғалардың балық ресурстарын және басқа да су жануарларын рұқсатсыз және осы Қағидаларда көзделген құжаттарды рәсімдеусіз сатып алу және өткізу.

Ескерту. 10-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 26.11.2019 № 86 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен; өзгеріс енгізілді - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

3-тарау. Кәсіпшілік балық аулау тәртібі

Ескерту. 3-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 26.11.2019 № 86 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

11. Кәсіпшілік балық аулау - балық ресурстары мен басқа да су жануарларын бір мезгілде көп мөлшерде аулауға мүмкіндік беретін және (немесе) су айдынының (кәсіпшілік аулау құралдарымен) бір бөлігін қамтитын, бөліп тұратын аулау құралдарымен мекендеу ортасынан балық ресурстарын және басқа да су жануарларын алып қояды қамтамасыз ететін кешенді процесс.

12. Заңның 34-бабының 2-тармағына сәйкес кәсіпшілік балық аулау жағалауда және теңізде аулау арқылы жүзеге асырылады.

Жағалауда аулау бекітіліп берілген балық шаруашылығы су айдындарында және (немесе) учаскелерінде, ұйықтарда (ұйықтық учаскелерінде) жүзеге асырылады.

Теңізде аулау бекітіліп берілген учаскелер шегінен тыс су айдындарының (теңіздердің, көлдердің) ашық бөлігінде жүзеге асырылады.

13. Жергілікті атқарушы орган белгілейтін рекреациялық балық аулау аймақтарында кәсіпшілік балық аулауға жол берілмейді.

14. Заңның 35-бабының 1-тармағына сәйкес жеке және заңды тұлғалар мыналар болған кезде балық аулауға құқылы болады:

1) рұқсаттар;

2) аумақтық бөлімшемен жасалған балық шаруашылығын жүргізуге арналған шарттар.

Ескерту. 14-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

15. Кеме капитаны, бригадир, звеньевой немесе кәсіпшілік балық аулау кезіндегі жауапты тұлға, кемеңің бортында, сонымен қоса балық кәсіпшілік учаскесінде:

рұқсатты;

балық шаруашылығы субъектісі немесе жануарлар дүниесін пайдаланушы қолымен бекітілген және аумақтық бөлімшесінің мөрімен куәландырылған, тігілген және нөмірленген кәсіпшілік журналды өздерімен бірге алып жүреді.

Ескерту. 15-тармақтың орыс тіліндегі мәтініне өзгеріс енгізілді, мемлекеттік тілдегі мәтіні өзгермейді - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің 26.10.2015 № 18-03/947 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

16. Кәсіпшілік балық аулауды жүзеге асыратын адамдар әрбір аулауды аумақтық бөлімшелер белгілейтін балық қабылдау пунктінде кәсіпшілік журналына тіркейді.

Кәсіпшілік журналы тігіледі және нөмірленеді, балық шаруашылығы субъектісінің немесе жануарлар дүниесі пайдаланушысының қолымен бекітіледі және аумақтық бөлімшенің мөрімен куәландырылады.

Ескерту. 16-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 07.02.2023 № 35 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

17. (нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізімінде № 6196 тіркелген) Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2010 жылғы 19 наурыздағы № 185 "Балық ресурстарын және басқа да су жануарларын аулап алу, су айдынындағы кәсіпшілік жағдай, берілген жолдамалар туралы мәліметтерді уәкілетті органға ұсыну ережесін бекіту туралы" бұйрығымен белгіленген тәртіппен және мерзімде, аумақтық бөлімшеге балық ресурстарын және басқа да су жануарларын аулау, су айдынындағы кәсіпшілік жағдай, берілген жолқұжаттар туралы мәліметтер жануарлар дүниесін пайдаланушымен беріледі.

4-тарау. Әуесқойлық (спорттық) балық аулау тәртібі

Ескерту. 4-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 26.11.2019 № 86 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

18. Әуесқойлық (спорттық) балық аулау - бір-бірлеп аулауға ғана (кәсіпшілік емес аулау құралдары) мүмкіндік беретін аулау құралдарымен жүзеге асырылатын, спорттық және эстетикалық қажеттіліктерді қанағаттандыру, спорттық жарыстарды өткізу мақсатында, сондай-ақ аулап алынған өнімді жеке тұтыну үшін балық ресурстарын және басқа да су жануарларын аулау.

19. Әуесқойлық (спорттық) балық аулау әртүрлі жабдықтармен (жылтырауық, мормышка, воблер, мушка және басқа да еліктіргіштер) қамтылған қармақсаптардың барлық түрлерімен, сондай-ақ, лақтырма қармақтармен және жерлицалармен жүргізіледі. Балық аулау кезінде сүзекі тек көмекші құрылғы ретінде пайдаланылуы мүмкін.

Шаян аулағыштардың саны бір балық аулаушыға үш данадан аспауы тиіс.

Су астындағы аң аулауға арналған мылтықтар рекреациялық балық аулауға арналған және халықтың демалыс аймағынан тыс жерлерде, сондай-ақ бекітілген балық шаруашылығы су айдындарында және (немесе) учаскелерде жануарлар дүниесін пайдаланушы белгілеген орындарда пайдалануға рұқсат етіледі.

Ескерту. 19-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 03.05.2023 № 140 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

20. Балық шаруашылығы су айдындарының және (немесе) учаскелерінің резервтік қорында әуесқойлық (спорттық) балық аулау бір балықшыға бір шыққанда бес килограммға дейін ақысыз қандай да бір рұқсатсыз жүзеге асырылады.

Балық шаруашылығы су айдындарының және (немесе) учаскелерінің резервтік қорында әуесқойлық (спорттық) балық аулау бір балықшыға бір шыққанда бес килограммнан астам ақылы түрде жергілікті атқарушы органдарымен берілген рұқсат бойынша жүзеге асырылады.

21. Бекітіліп берілген балық шаруашылығы су айдындарында және (немесе) учаскелерінде әуесқойлық (спорттық) балық аулау жеке адамдарға жануарлар дүниесін пайдаланушымен берілген жолдамасына сәйкес олардың ауызша және жазбаша өтініштері бойынша жүзеге асырылады.

22. Балық аулаушы әуесқойлық (спорттық) балық аулауды жүзеге асыру кезінде өзімен бірге:

1) жолдама (бекітіліп берілген балық шаруашылығы су айдындарында және (немесе) учаскелерінде);

2) рұқсат (балық шаруашылығы су айдындарының және (немесе) учаскелерінің резервтік қорында бес килограммнан астам балық және басқа да су жануарларын аулау кезінде);

3) жеке басты куәландыратын құжат болады.

5-тарау. Ғылыми-зерттеу үшін аулау тәртібі

Ескерту. 5-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 26.11.2019 № 86 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

23. Ғылыми-зерттеу үшін аулау – жануарлар дүниесін қорғау, өсімін молайту және пайдалану саласында ғылыми зерттеулер жүргізу мақсатында балық ресурстарын және басқа да су жануарларын аулау.

Жануарлар дүниесін қорғау, өсімін молайту және пайдалану саласындағы ғылыми зерттеулерді "Ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет субъектілерін аккредиттеу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2023 жылғы 25 шілдедегі № 335 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 33182 болып тіркелген) айқындалған тәртіппен ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет субъектілері ретінде аккредиттелген заңды тұлғалар жүргізеді.

Ескерту. 23-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 18.08.2025 № 249 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

24. Заңның 34-бабының 4-тармағына сәйкес бұрын жануарлар дүниесінің жай-күйін бағалау жүргізілмеген су айдындарында және (немесе) учаскелерінде жануарларды алып қою лимитінен тыс ғылыми-зерттеу үшін аулау аулауға жол беріледі.

25. Ғылыми-зерттеу үшін аулау кәсіпшілік журналында аулаудың уақыты мен орны, қолданылған аулау құралдары көрсетіле отырып белгіленеді. Кәсіпшілік журналда балық аулауды жүргізуге жауапты адамдар туралы деректер және осы квотаны одан әрі пайдалану жөніндегі ақпарат та көрсетіледі.

26. Алып тасталды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 07.02.2023 № 35 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

27. Ғылыми-зерттеу үшін аулау жергілікті атқарушы органмен немесе ведомствомен берілген рұқсат негізінде рұқсат етілген балық аулау құралдарымен жылдың кез келген уақытында жүзеге асырылады.

28. Балық аулауға тыйым салынған кезеңде, сондай-ақ жібінің диаметрі 0,5 миллиметрден кем және ұяшықтарының мөлшері 100 миллиметрден кем (торының конструктивтік адымы 50-миллиметрден кем) синтетикалық нейлондық немесе өзге де полиамидті моножіптен және өзге де синтетикалық моножіптен машиналық тәсілмен немесе қолдан жасалған балық аулайтын, түйінді аудан басқа, тыйым салынған аулау құралдарымен ғылыми-зерттеу үшін аулау аумақтық бөлімше өкілінің қатысуымен және жүргізілген аулау нәтижелері көрсетілген жеке акт (еркін нысанда) толтырылған кезде жүзеге асырылады.

Ескерту. 28-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 26.11.2019 № 86 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

29. Бекітіліп берілген балық шаруашылығы су айдындарында және (немесе) учаскелерінде ғылыми-зерттеу үшін аулау осы су айдыны және (немесе) учаскесі бекітілген берілген жануарлар дүниесін пайдаланушы ұсынатын сервитут шеңберінде жүзеге асырылады.

30. Ғылыми-зерттеу үшін аулау шеңберінде балық ресурстарын және басқа да су жануарларын алып қою квотасын ғылыми ұйымнан өзге жеке немесе заңды тұлғаларға беруіне жол берілмейді.

31. Ғылыми-зерттеу ұйымының ғылыми квотаны пайдалануы туралы ақпарат ғылыми-зерттеу үшін аулауды жүргізуге байланысты барлық жұмыстар аяқталғаннан кейін ғылыми-зерттеу үшін аулауға рұқсат алған жерге беріледі.

32-1. Балық шаруашылығы су айдындарында және (немесе) көл-тауар және (немесе) тор қоршама шаруашылық қызметі үшін пайдаланылатын учаскелерде бақылау үшін аулау аквашаруашылық саласындағы балық өсіру-биологиялық негіздемеде көрсетілген өсірілетін балықтардың көлемін және түрлік құрамын айқындау үшін жүзеге асырылады.

Балық шаруашылығы су айдындарында және (немесе) көл-тауар және (немесе) тор қоршама шаруашылық қызметі үшін пайдаланылатын учаскелерде бақылау үшін аулау алынбайтын тәсілмен (кейіннен ауланған балықтарды қайтадан су айдынына жібере отырып) жүзеге асырылады.

Ескерту. 5-тарау 32-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

6-тарау. Бақылау үшін аулау тәртібі

Ескерту. 6-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 26.11.2019 № 86 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

32. Бақылау үшін аулау - балық ресурстарын және басқа су жануарларын ихтиофаунаның жай-күйін бақылау, балық ресурстарын және басқа да су жануарларының өсімін молайту тиімділігін, шабақтардың өнімділігін, су айдындарындағы балық өнімділігін айқындау мақсатында аулау.

33. Бақылау үшін аулауды аумақтық бөлімше мынадай мақсаттарда ихтиологиялық байқаулар жүргізу кезінде рұқсатсыз жүзеге асырады:

1) мемлекеттік тапсырысты жүзеге асыру шеңберінде су айдындарына балық жіберу жөнінде ұсыныстар дайындау;

2) кәсіпшілік үшін ауланған балықтардың түрлік және мөлшерлік құрамы, салмағы, жасы және жыныстық арақатынасы туралы биологиялық материал жинау;

3) негізгі құнды балық түрлерінің уылдырық шашу үшін қоныс аударуын және уылдырық шашуын, қоныс аудару мерзімдерін, уылдырық шашатын балық үйірлерінің құрамын, уылдырық шашатын жерлерді тұқымдық балықтармен толтыру дәрежесін, уылдырық шашу мерзімдері мен сипатын, уылдырық шашу мерзімдерін және су айдындарына түсетін кәсіпшілік жүктемені сипаттайтын материалдарды жинау, балықтар құртшабақтарының кездейсоқ ауланымын, уылдырық шашатын орындарды және қыстайтын шұңқырларды анықтау, уылдырық шашатын балық үйірлерінің құрамын және санын жалпы бағалау;

4) шабақтарды азықтандыратын негізгі аудандарды есепке алу, кәсіпшілік аудандары бойынша кәсіпшілік аулау құралдарымен кездейсоқ ауланымдар туралы материалдар жинау;

5) балықтардың негізгі бағалы түрлерінің қыстау жағдайлары мен барысын, олардың қыстауға жату мерзімдерін, қыстайтын шұңқырларды толтыру дәрежесін, қыстайтын шұңқырлардағы температуралық және гидрохимиялық режимдерді, қатып қалу қаупі бар су айдындарын (учаскелерін) есепке алуды, қатудың алдын алу және жою жөніндегі іс-шараларды әзірлеуді бақылау;

6) балық ресурстарының және басқа да су жануарларының қырылу жағдайларын анықтау және олардың алдын алу жөніндегі іс-шараларды әзірлеу;

7) балық ресурстарына және басқа да су жануарларына келтірілген зиянның мөлшерін айқындау және оны өтеу жөнінде талап қою;

8) балық аулау режимін жетілдіру жөнінде ұсыныстар дайындау;

9) балық шаруашылығы су айдындарында және (немесе) учаскелерінде белгіленген кәсіпорындар, құрылысжайлар, басқа да объектілер салу мен пайдалану және түрлі

жұмыстарды жүргізудің балық ресурстарына және басқа да су жануарларына әсерін бағалау;

10) гидрометеорологиялық жағдайларға байланысты уылдырық шашу кезеңінде тыйым салу мерзімдерін ауыстыруды қоса алғанда, балық аулау режимін реттеу, балық құралдары бойынша, балық өсіру-мелиорациялық жұмыстарды ұйымдастыру және су объектілерінің балық шаруашылығы мелиорациясы бойынша ұсыныстар әзірлеу;

11) қатып қалу қаупі бар су айдындарын есепке алу және қатудың алдын алу және жою жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру, су жинау, ағызу құрылысжайларын қарау және балық қорғау құрылғылары болмаған кезде балық ресурстарына және басқа да су жануарларына келтірілетін және келтірілген зиянды айқындау.

Ескерту. 33-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

34. Бақылау үшін аулау жұмыс жоспарына, аумақтық бөлімшесінің басшысы бақылау үшін аулауды жүргізу кестесіне сәйкес, ведомствомен келіскеннен кейін жүзеге асырылады.

35. Бақылау үшін аулау тыйым салынған аумақтар мен тыйым салынған кезеңдерді қоса алғанда, кез келген балық шаруашылығы су айдынында және (немесе) учаскесінде жүргізіледі.

36. Бекітіліп берілген балық шаруашылығы су айдындарында және (немесе) учаскелерінде бақылау үшін аулау балық шаруашылығы су айдыны және (немесе) учаскесі бекітіліп берілген шаруашылығы субъектісіне бақылау үшін аулау жүргізілетін жер мен уақыт хабарланғаннан кейін жануарлар дүниесін пайдаланушы ұсынатын сервитут шеңберінде жүзеге асырылады.

37. Әрбір бақылау үшін аулау нәтижелері актімен (еркін нысанда) ресімделеді, онда бақылау үшін аулауды жүргізген адамдар, аулау уақыты және орны, қолданылған аулау құралдары, түрлері бойынша ауланған балықтың саны (данамен және килограммен), сондай-ақ, бақылау үшін аулаудың мақсаттары және нәтижелері туралы мәліметтер көрсетіледі. Актіде (еркін нысанда) зерттелген балықты есептен шығару туралы ақпарат көрсетіледі.

Акті (еркін нысанда) тікелей бақылау үшін аулау жүргізілген жерде жасалады және бақылау үшін балық аулауды жүзеге асырған адамдар, сондай-ақ балық шаруашылығы су айдыны және (немесе) учаскесі бекітіліп берілген жануарлар дүниесін пайдаланушының өкілі (бекітіліп берілген балық шаруашылығы су айдындарын және (немесе) учаскелерінде бақылау үшін аулау жүргізу кезінде) қол қояды.

Балық зерттелгеннен кейін көму арқылы жойылады.

Ескерту. 37-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

38. Алып тасталды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7-тарау. Мелиоративтік аулау тәртібі

Ескерту. 7-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 26.11.2019 № 86 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

39. Мелиорациялық аулау – жаппай аулауды, арзан бағаланатын балықтар түрлерін аулауды, қырылу қаупі бар су айдындарындағы және (немесе) учаскелеріндегі аулауды қоса алғанда, су айдындарының балық өнімділігін арттыруға, балық ресурстарын және басқа да су жануарларын сақтауға және олардың мекендеу әрі көбею жағдайларын жақсартуға бағытталған балық ресурстарын және басқа да су жануарларын аулау.

Ескерту. 39-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 26.11.2019 № 86 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

40. Балықтың жаппай қырылуына әкеп соқтырмай қоймайтын балық шаруашылығы су айдындарында және (немесе) учаскелерінде балықтың қырылу қатері туындаған және мұндай қатерді су объектілерінде ағымдағы балық шаруашылығы мелиорациясын жүргізу жолымен жою мүмкін болмаған жағдайларда аумақтық бөлімше жергілікті атқарушы органдар, ғылыми және қоғамдық ұйымдар, қоршаған орта және су ресурстары саласындағы уәкілетті орган өкілдерінен аумақтық бөлімше құрған Комиссияның шешімімен (бұдан әрі – комиссия) ғылыми ұсынымдары негізінде және ихтиологиялық байқаулар нәтижелері бойынша мелиоративтік балық аулауды ұйымдастырады.

Ескерту. 40-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 26.11.2019 № 86 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

41. Бекітілген су айдындарында және (немесе) учаскелерінде мелиоративтік аулауды аталған су айдындары бекітіліп берілген жануарлар дүниесін пайдаланушылар пайдалануға рұқсат етілген балық аулау құралдарымен жүргізеді.

Балық шаруашылығы су айдындарының және (немесе) учаскелерінің резервтік қордың қырылу қатерінің туындау фактісі анықталған кезде, комиссия мелиоративтік аулауды жүзеге асыратын балық шаруашылығы субъектісін айқындайды.

Мелиоративтік аулау жүргізуге ұсынылған резервтік қордың су айдынына және (немесе) учаскесіне жақын орналасқан су айдынында және (немесе) учаскесінде балық шаруашылығын жүргізуді жүзеге асыратын балық шаруашылығы субъектісіне артықшылық беріледі.

Ғылыми ұсыным бойынша мелиоративтік аулау ретінде жүзеге асырылатын жаппай аулау кезінде жібінің диаметрі 0,5 миллиметрден кем және ұяшықтарының мөлшері 100 миллиметрден кем (торының конструктивтік адымы 50 миллиметрден кем) синтетикалық нейлондық немесе өзге де полиамидті моножіптен және өзге де синтетикалық моножіптен машиналық тәсілмен немесе қолдан жасалған балық аулайтын, түйінді аудан басқа, кез келген аулау құралдары, оның ішінде тізбеге енгізілмеген аулау құралдары да, пайдаланылады.

Ескерту. 41-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 26.11.2019 № 86 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

42. Мелиоративтік аулау туралы шешім аумақтық бөлімше басшысының немесе оның орнындағы адамның бұйрығымен рәсімделеді.

43. Мелиорациялық аулауды Заңның 9-1-бабының 27) тармақшасына сәйкес балық ресурстарын және басқа да су жануарларын пайдалануға рұқсат беру қағидаларына (бұдан әрі - Рұқсат беру қағидалары) сәйкес берілген рұқсат болған кезде жеке және заңды тұлғалар жүзеге асырады.

Ескерту. 43-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

44. Мелиоративтік аулау аумақтық бөлімшесі өкілдерінің қатысуымен, мелиоративтік аулау туралы акт (еркін нысанда) толтыру және балықты аулап алу туралы мәліметтер нәтижелері кәсіпшілік журналға енгізу арқылы жүзеге асырылады.

45. Көл-тауар шаруашылық қызметті жүзеге асыру кезінде балықтың жаппай қырылуына қарсы іс-шара ретінде немесе ихтиофаунаны алмастыру үшін жүзеге асырылатын мелиорациялық аулау жолымен алып қойылған балықтың көлемі балық аулаудың жалпы лимитіне кірмейді.

Ескерту. 45-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

8-тарау. Өсімді молайту мақсатындағы аулау тәртібі

Ескерту. 8-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 26.11.2019 № 86 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

46. Өсімді молайту мақсатындағы аулау - балық ресурстарын және басқа су жануарларын олардың өсімін молайту мақсатында аулау.

47. Мемлекеттік тапсырысты орындау үшін, сондай-ақ балық отырғызу материалын өндіру үшін өсімді молайту мақсатындағы аулауды өсімін молайту кешендерінің кәсіпорындары Рұқсат беру қағидаларына сәйкес берілген рұқсаттың негізінде,

уылдырық шашу және балықтарды көбейту кезеңінде, қолдануға рұқсат етілген барлық кәсіпшілік балық аулау құралдарымен және балық аулау тәсілдерімен жүзеге асырады.

Ескерту. 47-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

47-1. Алып тасталды - ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 14.10.2025 № 372 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

48. Жеке және заңды тұлғалардың талабымен жүзеге асырылатын өсімді молайту мақсатындағы аулауына рұқсат қажет.

9. Эксперименттік аулау тәртібі

Ескерту. 9-тарау алып тасталды – ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 15.08.2017 № 338 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Балық аулау қағидаларына
1-қосымша

Ескерту. Қосымшаның жоғарғы оң жақ бұрышы жаңа редакцияда - ҚР Премьер-Министрінің орынбасары – ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің 06.10.2016 № 421 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Балық ресурстары мен басқа да су жануарларының кәсіпшілік мөлшері

Ескерту. 1-қосымшаға өзгеріс енгізілді – ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 26.11.2019 № 86 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Арал-Сырдария бассейні үшін

1. Шардара су қоймасы және Шардара су қоймасынан Өзбекстан Республикасының мемлекеттік шекарасына дейінгі Сырдария өзені

Аулауға рұқсат етілген балық ресурстары мен басқа да су жануарларының сантиметрлік (бұдан әрі - см) мөлшері (бұдан әрі мәтін бойынша - кәсіпшілік балық мөлшері): сазан - 35, көксерке - 38, ақ амур және дөңмаңдай - 45, жайын - 65, патшабалық - 17, қылышбалық - 31, ақмарқа - 31, айнакөз - 18.

2. Шардара су қоймасынан Қызылорда облысының әкімшілік шекарасына дейінгі Сырдария өзені, Түркістан облысы шегіндегі су айдындары және Келес, Арыс өзендері.

Кәсіпшілік балық мөлшері, см: сазан – 30, көксерке – 38, айнакөз – 18, патшабалық – 17, ақмарқа және қылышбалық – 31, ақ амур және дөңмаңдай – 45, жайын – 65

3. Үлкен, Кіші Арал теңізі және Қызылорда облысы шегіндегі Сырдария өзені

Кәсіпшілік балық мөлшері, см: сазан - 35, ақмарқа - 31, көксерке - 38, табан - 20, арал тортасы - 17.

4. Қызылорда облысының шегіндегі балық шаруашылығы су айдыны және (немесе) учаскесі

Кәсіпшілік балық мөлшері, см: сазан - 32, көксерке - 38, табан - 20, торта - 17, ақмарқа - 31, ақ амур және дөңмандай - 45.

Балқаш-Алакөл бассейні үшін

1. Балқаш көлі, сағадан Қапшағай су қоймасына дейінгі Іле өзені, Қаратал, Лепсі, Ақсу, Аягөз өзендері, осы өзендердің барлық жылғалары мен саяаларын қоса алғандағы атыраулық және жайылымдық балық шаруашылығы су айдындары және (немесе) учаскелері

Кәсіпшілік балық мөлшері, см: сазан - 40, табан - 19, ақмарқа - 37, көксерке - 37.

2. Қапшағай су қоймасы және Қапшағай су қоймасынан Қытай Халық Республикасымен (бұдан әрі - ҚХР) Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасына дейінгі Іле өзені

Кәсіпшілік балық мөлшері см: табан - 26, сазан - 40, ақ амур - 55, жайын - 80, көксерке - 38, ақмарқа - 37, дөңмандай - 70.

3. Алакөл көлдер жүйесі

Кәсіпшілік балық мөлшері см: көксерке - 37, сазан - 43.

Ертіс бассейні үшін

1. Бұқтырма су қоймасы, Зайсан көлі және Зайсан көліне құятын жерден ҚХР Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасына дейінгі Ертіс өзені

Кәсіпшілік балық мөлшері см: сазан - 45, көкшұбар балық - 19, көксерке - 38, шортан - 32.

2. Шүлбі су қоймасы

Кәсіпшілік балық мөлшері см: сазан - 36, көксерке - 38.

3. Павлодар облысының шегіндегі балық шаруашылығы су айдындары және (немесе) учаскелері және Ертіс өзені

Кәсіпшілік балық мөлшері, см: сазан - 32, көксерке - 32.

Есіл бассейні үшін

Ақмола және Солтүстік Қазақстан облыстарының шегіндегі балық шаруашылығы су айдындары және (немесе) учаскелері

Кәсіпшілік балық мөлшері, см: шортан - 42.

Нұра-Сарысу бассейні үшін

1. Нұра-Сарысу бассейнінің балық шаруашылығы су айдындары және (немесе) учаскелері

Кәсіпшілік балық мөлшері, см: тұқы (сазан) - 32, көксерке - 35, оңғақ - 20, шортан - 35 кәсіпшілік аулау үшін және 25 әуесқойлық (спорттық) аулау үшін, ақ амур - 45, дөңмандай - 45, көкшұбар балық, будан ақсаха, пайдабалық - 22.

2. Қарағанды және Павлодар облысының шегіндегі

Қаныш Сәтпаев атындағы арна

Кәсіпшілік балық мөлшері, см: тұқы (сазан) - 32, көксерке - 35, шортан - 35 кәсіпшілік аулау үшін және 25 әуесқойлық (спорттық) аулау үшін, ақ амур - 45, дөңмандай — 45, оңғақ - 20.

Тобыл-Торғай бассейні үшін

Қостанай және Ақтөбе облыстарының шегіндегі балық шаруашылығы су айдындары және (немесе) учаскелері

Кәсіпшілік балық мөлшері, см:

1) Қостанай облысының балық шаруашылығы су айдындары және (немесе) учаскелері үшін (Жоғарғы Тобыл және Қаратомар су қоймаларын қоспағанда): сазан (тұқы) - 26, көксерке - 45, табан - 20, оңғақ - 20, шортан - нәлім - 45, көкшұбар - 16, көкшұбар балық - 22, пайдабалық - 26, ақсаха - 30, шаян - 9;

2) Жоғарғы-Тобыл және Қаратомар су қоймалары үшін: сазан (тұқы) - 45, көксерке - 45, табан - 22, оңғақ - 20, шортан - 45, нәлім - 45, көкшұбар - 16, көкшұбар балық - 22, пайдабалық - 26, ақсаха - 30, шаян - 9;

3) Ақтөбе облысы балық шаруашылығы су айдындары және (немесе) учаскелері үшін: шортан - 40, табан - 19, тұқы (сазан) - 33, мөңке - 21, аққайран - 24, торта - 19, оңғақ - 17, көксерке - 37, жайын - 53, ақмарқа - 40, нәлім - 45, шаян - 9.

Жайық-Каспий бассейні үшін

1. Каспий теңізінің қазақстандық секторы

Кәсіпшілік балық мөлшері, см: солтүстік Каспийдегі көксерке - 37, ортаңғы Каспийдегі теңіз көксеркесі - 30, Каспийдің шығыс бөлігінен басқа сазан - 40, Каспийдің шығыс бөлігіндегі сазан - 30, табан - 24, қаракоз - 17, қызылқанат шұбар балық - 17, майшабақ - 20, бозаңқы - 14, ақ амур - 75, дөңмандай - 75, анчоус тәрізді шабақ және қамса бадырақ шабақ - 7, шаян - 9, ақмарқа - 41, тікенді балық - 24, жайын - 53, шортан - 30, балпан балық - 17, қылышбалық - 26, ақкөз балық - 22.

2. Атырау облысының шегінде Жайық-Каспий бассейнінің балық шаруашылығы су айдындары және (немесе) учаскелері

Кәсіпшілік балық мөлшері, см: қаракөз - 18, көксерке - 37, ақмарқа - 41, жайын - 53, шортан - 30, сазан - 40, балпан балық - 17, ақкөз балық - 22, қызылқанат шұбар балық - 17, қылышбалық - 26, табан - 24, беріш - 26.

3. Батыс Қазақстан облысының шегінде Жайық-Каспий бассейнінің балық шаруашылығы су айдындары және (немесе) учаскелері

Кәсіпшілік балық мөлшері, см: сазан - 40, табан - 24, қаракөз - 17, қызылқанат шұбар балық - 17, ақ дөңмандай - 75, шаян - 9, көксерке - 43, ақмарқа - 41, жайын - 53, шортан - 30.

Шу-Талас бассейні үшін

Кәсіпшілік балық мөлшері, см: сазан - 36, көксерке - 42, табан - 21, мөңке - 20, аққайран және қызылқанат шұбар балық - 22, торта және тарақ-балық - 19, ақмарқа - 31, ақ амур және дөңмаңдай - 45.

Балық аулау қағидаларына
2-қосымша
Нысан

Балық аулау үшін аулау құралына жапсырма

Ескерту. Қағида 2-қосымшамен толықтырылды - ҚР Премьер-Министрінің орынбасары – ҚР Ауыл шаруашылығы министрінің 06.10.2016 № 421 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Облыс _____
Жануарлар дүниесін пайдаланушы _____ (ұйымның атауы)
Балық шаруашылығы су айдыны және (немесе) учаскесі _____
Аулау құралының атауы _____ (_____) параметрлері

Жапсырма тот баспайтын металл, пластик немесе өзге де су өткізбейтін материалдардан жасалынады.